

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. 1544
din 23.06.1993

asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne

Publicat : 30.07.1993 în Monitorul Parlamentului Nr. 7 art Nr : 220

Prezenta lege stabilește, în conformitate cu Constituția și cu Legea cu privire la asigurarea cu pensii de stat în Republica Moldova, condițiile de asigurare cu pensii a cetățenilor Republicii Moldova:

militari ai Forțelor Armate, trupelor și organelor Ministerului Securității Naționale, trupelor de carabinieri (trupele interne), persoane din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, din alte formațiuni militare, create la hotărârea Parlamentului, pensionari din rîndurile militarilor forțelor armate, organelor securității de stat și persoane din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne ale fostei U.R.S.S. și familiile acestora.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Tipurile de asigurare cu pensii

(1) Militarii care satisfac serviciu prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne beneficiază de dreptul la pensie viageră pentru vechime în muncă, dacă au vechimea respectivă în serviciu militar și în organele afacerilor interne.

(2) Militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au devenit invalide în condițiile prezentei legi au dreptul la pensie de invaliditate.

(3) Familiile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne decedate sau căzute la datorie au dreptul la pensie în cazul pierderii întreținătorului.

Articolul 2. Condițiile de asigurare cu pensii

(1) Militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu.

(2) Militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne li se stabilește pensie de invaliditate, iar familiilor acestora pensie în cazul pierderii întreținătorului, independent de durata serviciului.

Articolul 3. Persoanele care au dreptul la pensie în aceleași condiții cu militarii în termen și familiile lor

De dreptul la pensie în condițiile stabilite pentru militarii în termen și familiile lor (dacă nu există o altă clauză) beneficiază:

- a) partizanii și ilegalistii recunoscuți ca atare de legislația în vigoare (cu excepția celor prevăzuți în art.4);
- b) muncitorii și funcționarii de categoriile respective, stabilite de Guvern, care au devenit invalizi ca urmare a unei răniri, contuzii, schilodiri sau afecțiuni contractate în timpul satisfacerii serviciului militar în cel de al doilea război mondial sau exercitării obligațiilor de muncă în zonele operațiunilor de luptă (pe sectoarele de cale ferată din imediata apropiere a frontului, la construcțiile genistice de pe liniile de apărare, la bazele maritime militare, pe aerodromuri etc.) și familiile lor;
- c) participanții la cel de al doilea război mondial în componența armatei române și familiile lor;
- d) cetățenii care au făcut parte din efectivul batalioanelor de vânătoare, plutoanelor și detașamentelor de apărare a populației și familiile lor;
- e) supușii serviciului militar chemați la concentrări de instruire, de control sau speciale și familiile lor;
- f) lucrătorii pazei militarizate care nu beneficiază de asigurări sociale de stat și familiile lor.

Articolul 4. Persoanele care au dreptul la pensie în aceleași condiții cu militarii care satisfac serviciu prin contract și familiile lor

(1) Persoanele care, în detașamente și unități de partizani, au avut funcții de comandă echivalente funcțiilor pentru corpul de ofițeri și familiile lor au dreptul la pensie în condițiile stabilite pentru corpul de ofițeri și familiile lor.

(2) Persoanele de sex feminin care s-au angajat benevol în serviciu militar activ în funcții din efectivul de soldați și corpul de sergenți beneficiază de pensie în condițiile stabilite pentru militarii de aceste categorii care satisfac serviciu militar prin contract.

Articolul 5. Stabilirea pensiilor pentru militari, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, pentru familiile lor în condițiile Legii cu privire la asigurarea cu pensii de stat în Republica Moldova

(1) Persoanele din corpul de ofițeri și sergenți și din efectivul de soldați care au satisfăcut serviciu militar prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, familiilor lor se pot acorda, la dorința lor, pensii în condițiile Legii cu privire la asigurarea cu pensii de stat în Republica Moldova.

(2) La calcularea pensiilor se ține cont, pe lângă salariu, de toate indemnizațiile bănești acordate înainte de eliberare din serviciu.

(3) Se pot stabili pensii, în condițiile Legii cu privire la asigurarea cu pensii de stat în Republica Moldova, militarilor și persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne cărora li s-au ridicat gradele militare sau speciale și familiilor lor.

Articolul 6. Pensiile pentru familiile pensionarilor decedați

Familiile pensionarilor decedați din rândurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele

organelor afacerilor interne au dreptul la pensie în cazul pierderii întreținătorului în aceleași condiții cu familiile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

Articolul 7. Dreptul de alegere a pensiei

Militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, familiilor lor care au concomitent dreptul la diferite pensii de stat li se stabilește o singură pensie, la alegerea lor.

Articolul 8. Mijloacele de plată a pensiilor.

Scutirea pensiilor de impozite

(1) Plata pensiilor este asigurată de stat de la bugetul republican.

(2) Pensiile nu sînt impozabile.

Articolul 9. Ajutoarele bănești

Militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne eliberate din serviciu, familiile de militari, de persoane din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și pensionarii din rîndurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care și-au pierdut întreținătorul primesc ajutoare bănești în modul și în mărimile stabilite de Guvern.

Articolul 10. Organele care efectuează asigurarea cu pensii

(1) Asigurarea cu pensii a militarilor în termen și a familiilor acestora este efectuată de organele muncii și protecției sociale.

Aceleași organe efectuează asigurarea cu pensii a militarilor care satisfac serviciu prin contract, a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și a familiilor acestora atunci cînd pensiile se stabilesc în condițiile art. 5 din Legea cu privire la asigurarea cu pensii de stat în Republica Moldova și ale art.24 alin. (1) din prezenta lege.

(2) Asigurarea cu pensii a militarilor care satisfac serviciu prin contract, a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și a familiilor acestora este efectuată de Ministerul Apărării, Ministerul Securității Naționale și Ministerul Afacerilor Interne, în modul stabilit de Guvern.

Articolul 11. Asigurarea cu pensii a pensionarilor din forțele

armate, din organele securității de stat și ale afacerilor interne ale fostei U.R.S.S. și ale altor state, familiilor lor

(1) Asigurarea cu pensii a ofițerilor, praporșcicilor, micimanilor și militarilor reangajați, militarilor de sex feminin, plutonierilor, sergenților, caporalilor, marinarilor și soldaților pensionari din forțele armate, din organele securității de stat și ale afacerilor interne ale fostei U.R.S.S., precum și a familiilor lor, se efectuează în condițiile prevăzute pentru militarii care satisfac serviciu prin contract, în conformitate cu categoria respectivă.

(2) Asigurarea cu pensii a militarilor din forțele armate, din organele securității de stat și ale afacerilor interne ale altor state, precum și a familiilor acestora, se efectuează în baza contractelor (acordurilor) bilaterale privind asigurarea socială.

Articolul 12. Pensiile pentru persoanele care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl

Condițiile de asigurare cu pensii a militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl sînt stabilite în Legea privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl sau de prezenta

lege.

Capitolul II

PENSIILE PENTRU VECHIME ÎN MUNCĂ

Articolul 13. Condițiile de stabilire a pensiei

Dreptul la pensie pentru vechime în muncă îl au:

- a) militarii care au satisfăcut serviciu prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care în ziua dezangajării militare sau eliberării din serviciu din organele afacerilor interne au o vechime în muncă de cel puțin 20 de ani;
- b) persoanele din corpul de ofițeri militari și din corpul de ofițeri inferiori, superiori și supremi al organelor afacerilor interne, eliberate din serviciu pentru limită de vîrstă, din motive de boală, din cauza sănătății șubrede, în legătură cu reducerile de personal, care în ziua eliberării din serviciu au atins vîrsta de 50 ani și au o vechime totală în muncă de cel puțin 25 de ani calendaristici din care cel puțin 12 ani și 6 luni constituie serviciu militar sau serviciu în organele afacerilor interne.

Articolul 14. Mărimea pensiilor

Mărimea pensiilor pentru vechime în muncă se stabilește în următoarele proporții:

- a) pentru militarii care au satisfăcut serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au o vechime în muncă de cel puțin 20 de ani (art.13 lit.a)): pentru o vechime în muncă de 20 de ani - 50 procente, iar pentru cei pensionați la limită de vîrstă sau de motive de boală - 55 procente din sumele respective ale soldei; pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 20 de ani - 3 procente din sumele respective ale soldei, dar în total nu mai mult de 75 procente din aceste sume;
- b) pentru persoanele din corpul de ofițeri militari, din corpul de ofițeri inferiori, superiori și supremi al organelor afacerilor interne, care au o vechime totală în muncă de cel puțin 25 de ani calendaristici, din care cel puțin 12 ani și 6 luni (art. 13 lit. b)) constituie serviciu militar sau serviciu în organele afacerilor interne: pentru vechimea totală în muncă de 25 de ani - 50 procente și pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 25 de ani - 1 procent din suma respectivă a soldei.

Articolul 15. Mărimea minimă a pensiei

Pensia pentru vechime în muncă nu poate fi mai mică decît pensia minimă pentru limită de vîrstă stabilită în art. 20 al Legii cu privire la asigurarea cu pensii de stat în Republica Moldova.

Articolul 16. Majorarea pensiei pentru invalizi, participanții la război și persoanele supuse represiunilor nedrepte

(1) Se majorează pensia:

- a) pentru vechime în muncă a militarilor care au satisfăcut serviciu prin contract și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne invalizi de război (art.21 lit.a)), - cu o sumă egală pensiei minime, prevăzute în art.23 lit.a) pentru invalizii de război din rîndurile soldaților în termen, în funcție de grupa respectivă de invaliditate;
- b) pentru vechime în muncă a militarilor care au satisfăcut serviciu prin contract și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au satisfăcut serviciu în armata de operații, în detașamente și formațiuni de partizani, în organizații și grupuri ilegale în perioada celui de al

doilea război mondial, sau care au luat parte la acțiuni de luptă în timp de pace și a persoanelor din rândurile angajaților civili în armata de operații, dacă aceștia nu sînt invalizi de război - cu 50 procente din pensia minimă pentru limită de vîrstă;

c) persoanelor supuse pe nedrept represiunilor, reclusiunii sau tratamentului în instituții de psihiatrie - cu 50 procente din pensia minimă pentru limită de vîrstă;

d) persoanelor supuse represiunilor nedrepte și a familiilor acestora, care s-au aflat în locuri de exil (deportare), a foștilor deținuți în lagăre de concentrare fasciste, ghetouri și în alte locuri de deținere forțată - cu 25 procente din pensia minimă pentru limită de vîrstă.

(2) Majorările prevăzute în prezentul articol nu se acordă concomitent.

Articolul 17. Suplimentele la pensia pentru vechime în muncă

(1) La pensia pentru vechime în muncă (inclusiv la pensia calculată în mărimea minimă respectivă), acordată militarilor care au satisfăcut serviciu prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne se stabilește:

a) pensionarilor care nu lucrează, au atins vîrsta pensionării prevăzută în art.14 din Legea cu privire la asigurarea cu pensii de stat în Republica Moldova și întrețin membri de familie inapți pentru muncă din categoria persoanelor asigurate cu pensie în cazul pierderii întreținătorului pentru fiecare membru de familie inapt pentru muncă un supliment egal cu pensia socială prevăzută de legea sus-numită pentru categoria respectivă de persoane inapte pentru muncă. Totodată, suplimentul se acordă numai membrilor de familie care nu primesc pensii de muncă sau pensie socială. Dacă pensionarul are concomitent dreptul la pensie socială și la supliment la pensia pentru vechime în muncă, pentru întreținerea unui membru de familie inapt pentru muncă la alegerea pensionarului se stabilește membrului de familie o pensie socială sau se acordă întreținătorului un supliment la pensie pentru acest membru de familie;

b) pensionarilor invalizi de grupa I (cu excepția celor care au dreptul la majorarea pensiei prevăzută în art.16 lit.a), pensionarilor fără familie care au atins vîrsta de 75 de ani- un supliment pentru îngrijirea lor în mărime de 50 procente din pensia minimă pentru limită de vîrstă.

(2) Pensia pentru vechime în muncă stabilită persoanelor care au participat la lichidarea urmărilor avariei de la Cernobîl se majorează în condițiile art. 19 al Legii privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl.

(3) Suplimentele prevăzute în prezentul articol se acordă concomitent.

Articolul 18. Calcularea vechimii în muncă

La calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art.13 lit.a) militarilor care satisfac serviciu prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, al cărui mod este stabilit de Guvern, se ia în calcul:

a) serviciul militar activ, serviciul în organele afacerilor interne în funcțiile corpului de comandă și în trupe, serviciul în detașamentele și formațiunile de partizani; timpul lucrat în ministere și departamente, instituții și organizații civile, cu încadrare în serviciu militar activ sau în organele afacerilor interne; timpul aflării în prizonierat, dacă acesta nu a fost benevol și dacă militarul nu a săvîrșit în prizonierat infracțiuni împotriva Patriei; timpul aflării sub arest și ispășirii de pedeapsă al militarilor, al persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, deferiți fără temei justiției sau supuși represiunilor nedrepte și reabilitați ulterior; timpul lucrat în Departamentul de Stat pentru Problemele Militare;

b) timpul de studii în instituții de învățămînt superior civil, dar nu mai mult de 5 ani, calculîndu-se 6 luni de serviciu pentru un an de studii - persoanelor din corpul de ofițeri militari și din corpul de comandă (cu

excepția corpului de ofițeri inferiori) al organelor afacerilor interne;

c) timpul de satisfacere a serviciului în condiții deosebite - în condițiile avantajoase respective inclusiv în condițiile stabilite de legislație pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi;

d) serviciul în forțele armate, în organele securității de stat și în organele afacerilor interne ale fostei U.R.S.S. și ale altor state, dacă militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne au fost transferate, în modul stabilit, în Forțele Armate, în organele securității naționale și în organele afacerilor interne ale Republicii Moldova.

Capitolul III

PENSIILE DE INVALIDITATE

Articolul 19. Condițiile de stabilire a pensiei

Militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au devenit invalizi li se stabilesc pensii de invaliditate, dacă invaliditatea a survenit în timpul satisfacerii serviciului sau cel mult după trei luni de la eliberare din serviciu, sau după expirarea acestui termen, dacă a fost cauzată de o rănire, contuzie, schilodire sau afecțiune contractată în perioada satisfacerii serviciului.

Articolul 20. Stabilirea invalidității

(1) Gradele de invaliditate, cauzele și timpul survenirii ei sînt stabilite de consiliile de expertiză medicală a vitalității.

(2) În funcție de gradul pierderii capacității de muncă invalizii se clasifică în trei grupe.

Articolul 21. Cauzele invalidității

În funcție de cauzele invalidității, invalizii din rîndurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne se clasifică în două categorii:

a) *invalizi de război* - în cazul în care invaliditatea este cauzată de rănire, contuzionare sau schilodire în perioada celui de al doilea război mondial, în cazul lichidării urmărilor catastrofei de la Cernobîl, îndeplinirii altor îndatoriri de serviciu militar (de serviciu) ori de afecțiuni legate de aflare pe front, în detașamente și formațiuni de partizani, în organizații și grupe ilegale în cel de al doilea război mondial, precum și de participare la lichidarea urmărilor catastrofei de la Cernobîl sau la acțiuni de luptă în timp de pace;

b) *invalizi* - în cazul în care invaliditatea este cauzată de o schilodire în accident nelegat de îndeplinirea îndatoririlor de serviciu militar (de serviciu) sau de o afecțiune contractată în perioada satisfacerii serviciului.

Articolul 22. Mărimea pensiei

Mărimea pensiei de invaliditate se stabilește în următoarele proporții:

a) invalizilor de război de grupa I și a II-a - 75 procente, de grupa a III-a - 50 procente din sumele respective ale soldei (cîștigului);

b) invalizilor indicați în art. 21 lit. b) de grupa I - 75 procente, de grupa a II-a - 55 procente, de grupa a III-a - 30 procente din sumele respective ale soldei (cîștigului).

Articolul 23. Mărimea minimă a pensiei

Mărimea minimă a pensiei de invaliditate se stabilește în următoarele proporții:

a) pentru invalizii de război de grupa I și a II-a din rîndurile soldaților în termen - 150 procente, de grupa a III-a - 75 procente din pensia minimă pentru limită de vîrstă, pentru invalizii indicați în art.21 lit.b) de grupa I și a II-a din rîndurile soldaților în termen - 100 procente, de grupa a III-a - 50 procente din pensia minimă pentru limită de vîrstă;

b) pentru invalizii din rîndurile caporalilor, sergenților, plutonierilor în termen - 110 procente; din rîndurile soldaților, caporalilor, sergenților, plutonierilor care satisfac serviciu prin contract, persoanelor din corpul de comandă inferior și din trupele organelor afacerilor interne - 120 procente; din rîndurile ofițerilor și persoanelor din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne - 130 procente din pensia minimă prevăzută pentru invalizii din rîndurile soldaților în termen.

Articolul 24. Stabilirea pensiei de invaliditate în mărimea pensiei pentru limită de vîrstă sau pentru vechime în muncă

(1) Invalizilor din rîndurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au vechimea în muncă necesară pentru stabilirea pensiei pentru limită de vîrstă în conformitate cu Legea cu privire la asigurarea cu pensii de stat în Republica Moldova (inclusiv în condiții avantajoase), li se poate stabili pensie de invaliditate în mărimea pensiei pentru limită de vîrstă.

(2) Dacă invalizii din rîndurile militarilor care au satisfăcut serviciu prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne au vechimea în muncă necesară stabilirii pensiei pentru vechime în muncă (art. 13 lit. a)) li se poate stabili pensie de invaliditate în mărimea pensiei pentru vechime în muncă în conformitate cu art. 14 lit.a).

Articolul 25. Suplimentele la pensia de invaliditate

(1) La pensia de invaliditate (inclusiv la pensia calculată în mărimea minimă respectivă) acordată militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne se stabilesc:

a) invalizilor de grupele I și a II care nu lucrează și care întrețin membri de familie inapți pentru muncă din categoria persoanelor asigurate cu pensie în cazul pierderii întreținătorului pentru fiecare membru de familie inapt pentru muncă - un supliment egal cu pensia socială prevăzută de Legea cu privire la asigurarea cu pensii de stat în Republica Moldova pentru categoria respectivă de persoane inapte pentru muncă. Totodată suplimentul se acordă numai membrilor de familie care nu primesc pensie pentru muncă sau pensie socială. Dacă pensionarul are concomitent dreptul la pensie socială și la supliment la pensia de invaliditate pentru întreținerea unui membru de familie inapt pentru muncă, la alegerea pensionarului se stabilește o pensie socială membrului de familie sau se acordă întreținătorului un supliment la pensie pentru acest membru de familie;

b) invalizilor de război de grupa I și invalizilor de război de grupa a II fără familie care au nevoie de ajutorul și îngrijirea unei alte persoane - un supliment pentru îngrijirea lor în mărime de 100 procente, iar invalizilor indicați în art. 21 lit. b) de grupa I și a II fără familie care au nevoie de ajutorul și îngrijirea unei alte persoane - 50 procente din pensia minimă pentru limită de vîrstă.

(2) Persoanelor care au participat la lichidarea urmărilor avariei de la Cernobîl pensia pentru invaliditatea ce a survenit ca urmare a cauzelor indicate în art. 21 lit.a) li se majorează în modul prevăzut în art. 19 al Legii privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl.

(3) Suplimentele prevăzute în prezentul articol se acordă concomitent.

Articolul 26. Majorarea pensiilor de invaliditate ale participanților la război și ale persoanelor supuse represiunilor nedrepte

(1) Militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care în perioada celui de al doilea război mondial au satisfăcut serviciu în armata de operații, în detașamente și formațiuni de partizani, organizații și grupe ilegale sau care au luat parte la operațiuni de luptă pe timp de

pace și persoanelor din rîndurile angajaților civili din armata de operații pensia pentru invaliditatea care a survenit din cauzele indicate în art. 21 lit.b) (inclusiv pensia de invaliditate calculată în mărimea minimă respectivă), li se majorează cu 50 procente din pensia minimă pentru limită de vîrstă.

(2) Pensia de invaliditate a persoanelor supuse pe nedrept represiunilor, reclusiunii sau tratamentului în instituții de psihiatrie se majorează cu 50 procente din pensia minimă pentru limită de vîrstă.

(3) Pensia de invaliditate a persoanelor supuse represiunilor nedrepte și a familiilor acestora, care s-au aflat în locuri de exil (deportare), a foștilor deținuți în lagărele de concentrare fasciste, ghetouri și în alte locuri de deținere forțată se majorează cu 25 procente din pensia minimă pentru limită de vîrstă.

(4) Majorările prevăzute în prezentul articol nu se acordă concomitent.

Articolul 27. Termenele de stabilire și de plată a pensiei de invaliditate

(1) Militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne li se stabilește pensie pentru invaliditatea determinată de consiliul de expertiză medicală a vitalității, iar bărbaților invalizi în vîrstă de peste 60 ani și femeilor invalide în vîrstă de peste 55 ani li se stabilește pensie viageră. Reatestarea acestor invalizi se efectuează numai în cazul în care ei o cer.

(2) Dacă pensionarul nu a atins vîrsta pensionării și este considerat apt pentru muncă, i se plătește pensie pînă la sfîrșitul lunii în care a fost recunoscut apt pentru muncă.

Articolul 28. Recalcularea pensiei în cazul schimbării grupei de invaliditate

La schimbarea grupei de invaliditate după stabilirea pensiei se schimbă și mărimea pensiei. Dacă starea sănătății invalidului de război se agravează ca urmare a unei afecțiuni generale, infirmități de muncă sau boli profesionale, pensia se recalculează conform noii grupe de invaliditate, păstrîndu-se cauzele invalidității.

Articolul 29. Reluarea plății pensiei în cazul întreruperii invalidității

(1) Dacă invalidul din rîndurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă sau din trupele organelor afacerilor interne a depășit termenul de reexaminare în consiliul de expertiză medicală a vitalității, plată pensiei lui se suspendă, iar în cazul reconfirmării invalidității se reia din ziua suspendării, însă cel mult pentru o lună înainte de data reexaminării.

(2) În cazul în care invalidul a depășit motivat termenul de reexaminare, plata pensiei se reia din ziua suspendării ei, însă cel mult pentru trei ani înainte de ziua reexaminării, atunci cînd consiliul de expertiză medicală a vitalității îi confirmă invaliditatea pentru această perioadă.

(3) Dacă în urma reexaminării invalidul este încadrat în altă grupă de invaliditate, pensia pentru perioada respectivă i se plătește pentru grupa de invaliditate anterioară.

Capitolul IV

PENSIILE ÎN CAZUL PIERDERII ÎNTREȚINĂTORULUI

Articolul 30. Condițiile de stabilire a pensiei

(1) Pentru familiile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne se stabilesc pensii în cazul pierderii întreținătorului, dacă acesta a decedat în timp ce satisfăcea serviciul sau cel mult peste trei luni de la data eliberării din serviciu, sau după expirarea acestui termen dacă decesul a fost cauzat de rănire, contuzionare, schilodire sau de o afecțiune contractată în perioada

satisfacerii serviciului, iar pentru familiile de pensionari din categoria acestor militari, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne dacă întreținătorul a decedat în perioada în care primea pensie sau cel târziu peste 5 ani de la încetarea plății pensiei.

(2) Familiile militarilor dispăruți fără urmă în perioada operațiunilor de luptă sînt asimilate familiilor celor căzuți pe front.

Articolul 31. Membrii de familie care au dreptul la pensie
în cazul pierderii întreținătorului

(1) Dreptul la pensie în cazul pierderii întreținătorului îl au membrii inapți pentru muncă din familiile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne decedate sau căzute la datorie, întreținuți de acestea. Pensia se acordă, indiferent dacă au fost sau nu întreținuți de cel decedat: copiii inapți pentru muncă; părinților inapți pentru muncă și soției (soțului), dacă după moartea întreținătorului aceștia și-au pierdut sursa de existență; părinților inapți pentru muncă și soțiilor (soțiilor) inapte pentru muncă ale militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne căzuți pe front sau în timpul participării la operațiuni de luptă pe timp de pace.

(2) La stabilirea dreptului la pensie în cazul pierderii întreținătorului, inapți pentru muncă sînt considerați următorii membri de familie.

a) copiii, frații, surorile și nepoții care nu au atins vîrsta de 18 ani sau care au depășit această vîrstă, dacă au devenit invalizi înainte de a fi împlinit 18 ani, iar elevii din școlile profesional-tehnice și licee, colegii, studenții din instituțiile de învățămînt superior beneficiază de dreptul la pensie pînă la absolvirea acestor instituții, dar cel mult pînă la atingerea vîrstei de 23 ani. Totodată, frații, surorile și nepoții se bucură de dreptul la pensie doar în cazul în care nu au părinți apți pentru muncă;

b) tatăl, mama și soția (soțul) care au atins vîrsta pensionării (bărbații - 60 ani, femeile - 55 ani) sau sînt invalizi, precum și mamele și soțiile în vîrstă de 50 ani ale militarilor și ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au decedat în urma unei răniri, contuzii, schilodiri sau afecțiuni contractate în timpul participării la operațiuni de luptă pe timp de pace;

c) soția (soțul) sau unul dintre părinți, bunelul, bunica, fratele sau sora, indiferent de vîrstă sau de capacitate de muncă, dacă ea (el) îngrijește copiii, frații, surorile sau nepoții întreținătorului decedat, atunci cînd aceștia nu au atins vîrsta de 8 ani, indiferent dacă au fost sau nu întreținuți de cel decedat, și nu lucrează, iar soția (soțul) militarului, persoanei din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și pensionarului din categoria lor, decedați ca urmare a cauzelor indicate în art.21 lit.a) care îngrijesc copii ce nu au atins vîrsta de 8 ani ai militarului, persoanei din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne (pensionarului) decedat - indiferent dacă lucrează sau nu;

d) bunelul și bunica în cazul în care nu există persoane obligate, conform legii, să-i întrețină.

(3) Pentru părinți și soțiile (soții) unor categorii aparte de militari, persoane din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne căzute la datorie Guvernul poate stabili alte condiții de asigurare cu pensie în cazul pierderii întreținătorului.

Articolul 32. Membrii de familie care sînt considerați
persoane întreținute

(1) Membrii de familie ai celui decedat sînt considerați că au fost întreținuți de el, dacă au fost întreținuți pe deplin sau au primit din partea lui ajutor care constituia sursa lor de existență permanentă și de bază.

(2) Membrii de familie ai celui decedat pentru care ajutorul acestuia constituia sursă de existență permanentă și de bază dar care primeau o altă pensie au dreptul de opțiune.

Articolul 33. Plata pensiei copiilor întreținuți pe deplin de stat

(1) Copiii care și-au pierdut ambii părinți primesc în perioada în care sînt întreținuți pe deplin de stat pensii integrale.

(2) Ceilalți copii întreținuți pe deplin de stat primesc 50 procente din pensia stabilită.

Articolul 34. Dreptul la pensie al părinților adoptivi

și al copiilor adoptivi

(1) Părinții adoptivi beneficiază de aceleași drepturi la pensie ca și părinții firești, iar copiii adoptivi - ca și copiii de sînge.

(2) Copiii minori care au dreptul la pensie în cazul pierderii întreținătorului își mențin acest drept și în cazul în care sînt adoptați.

Articolul 35. Dreptul la pensie al tatălui vitreg și al mamei

vitrege, al fiului vitreg și al fiicei vitrege

(1) Tatăl vitreg și mama vitregă au același drept la pensie ca și părinții firești dacă au educat sau întreținut cel puțin 5 ani fiul vitreg decedat sau fiica vitregă decedată.

(2) Fiul vitreg sau fiica vitregă, dacă nu au primit pensie alimentară de la părinții firești, au dreptul la pensie ca și copiii de sînge.

Articolul 36. Păstrarea pensiei în caz de recăsătorire

Pensia stabilită în legătură cu decesul soțului (soției) se păstrează și în cazul în care pensionarul se recăsătorește.

Articolul 37. Mărimea pensiei

(1) Pensia în cazul pierderii întreținătorului se stabilește în următoarele mărimi:

a) pentru familiile militarilor, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, care au decedat în urma unei răniri, contuzionări sau schilodiri, produse în perioada celui de al doilea război mondial sau în timpul îndeplinirii altor îndatoriri de serviciu militar (de serviciu), sau în urma unei afecțiuni contractate în timpul aflării pe front, în detașamente și unități de partizani, în organizații și grupuri ilegale în perioada celui de al doilea război mondial sau de participare la acțiuni de luptă în timp de pace - 40 procente din câștigul întreținătorului pentru fiecare membru de familie inapt pentru muncă. Pentru membrii de familie ai pensionarilor decedați din rîndurile invalizilor de război și pentru membrii de familie în a cărei componență intră copii orfani de ambii părinți pensia se calculează în aceeași mărime, indiferent de cauza morții întreținătorului;

b) pentru familiile militarilor, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, decedate în urma schilodirii în accident nelegat de îndeplinirea îndatoririlor de serviciu militar (de serviciu) sau în urma unei afecțiuni contractate în timpul satisfacerii serviciului - 30 procente din câștigul întreținătorului pentru fiecare membru inapt pentru muncă.

(2) Pentru familiile militarilor, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, decedate ca urmare a schilodirilor sau afecțiunilor cauzate de catastrofa de la Cernobîl pensia în cazul pierderii întreținătorului se acordă, la dorință, în modul și mărimea stabilită de Legea privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl.

Articolul 38. Mărimea minimă a pensiei

Pensia minimă în cazul pierderii întreținătorului pentru familiile militarilor, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, calculată pentru fiecare membru inapt pentru muncă, se stabilește în următoarele proporții:

a) la calcularea pensiei în conformitate cu art.37 lit.a) pentru familiile soldaților în termen - 100 procente, pentru familiile caporalilor, sergenților și plutonierilor în termen - 110 procente, pentru familiile soldaților, coporalilor, sergenților și plutonierilor care satisfac serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă inferior și din trupele organelor afacerilor interne - 120 procente, iar pentru familiile persoanelor din corpul de ofițeri și ale persoanelor din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) ale organelor afacerilor interne - 130 procente din pensia minimă pentru limită de vîrstă;

b) la calcularea pensiei în conformitate cu art.37 lit.b): pentru familiile categoriilor respective de militari, persoane din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne - 75 procente din mărimea prevăzută la lit. a).

Articolul 39. Calcularea pensiei pentru orfanii de ambii
părinți

Pentru familiile de militari în termen care au copii orfani de ambii părinți pensia în cazul pierderii întreținătorului li se poate calcula din suma totală a cîștigului ambilor părinți, conform normelor stabilite de Legea cu privire la asigurarea cu pensii de stat în Republica Moldova.

Articolul 40. Perioada pentru care se stabilește pensia

Pensia în cazul pierderii întreținătorului se stabilește pentru întreaga perioadă în care membrul familiei decedatului este considerat inapt pentru muncă, iar membrilor care au atins vîrsta de 60 ani - bărbați, 55 de ani - femei li se stabilește pensie viageră.

Articolul 41. Stabilirea unei pensii comune pentru toți membrii
de familie. Separarea cotei de pensie

(1) Se stabilește o singură pensie comună pentru toți membrii de familie care au dreptul la ea.

(2) La solicitarea membrului de familie cota de pensie ce-i aparține se separă și i se plătește aparte.

Separarea cotei de pensie se efectuează de la data de 1 a lunii, următoare celei în care a fost depusă cererea de separare a cotei de pensie.

Articolul 42. Modificarea mărimii pensiei și încetarea plății ei

Dacă în familia căreia i s-a stabilit pensie în cazul pierderii întreținătorului se produc schimbări în urma cărora unii membri sau familia pierde dreptul la pensie, pensia se recalculează sau nu se mai plătește de la data de 1 a lunii următoare celei în care s-au produs schimbările.

Articolul 43. Modul și termenele de stabilire
a invalidității membrilor de familie

Regulile privind modul și termenul de stabilire a invalidității, expuse în art.20, 27, și 29, se extind și asupra membrilor de familie invalizi.

Capitolul V

CALCULAREA PENSIILOR

Articolul 44. Cîștigul (solda) din care se calculează pensia

(1) Pensia stabilită militarilor în termen și familiilor acestora se calculează conform normelor stabilite în procente față de cîștigul mediu lunar pe care militarii l-au avut pînă la încorporare sau după eliberare din serviciu înainte de solicitarea pensiei.

(2) Cîștigul mediu lunar pentru calcularea pensiei acestor persoane se determină în modul stabilit de Legea cu privire la asigurarea cu pensii de stat în Republica Moldova.

(3) Pensia pentru militarii în termen care nu au lucrat înainte de încorporare și pentru familiile acestora se stabilește în mărimea minimă prevăzută respectiv în art.23 și 38.

(4) Pensia pentru militarii care au satisfăcut serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și pentru familiile lor se calculează din solda acestora.

(5) La calcularea pensiei pentru persoanele enumerate se ține cont totodată de salariile funcției, de gradele militare și titlurile speciale, de suplimentul procentual pentru vechime (neîntreruptă) în muncă și de compensația bănească în schimbul rației alimentare în modul și mărimile stabilite de Guvern.

Articolul 45. Recalcularea pensiei dintr-un câștig mai mare

(1) Pensionarilor din rîndurile militarilor în termen, care au lucrat cel puțin doi ani după stabilirea pensiei de invaliditate, avînd un câștig mai mare decît cel din care le-a fost calculată pensia, li se stabilește, la cerere, o pensie nouă din câștigul determinat în modul prevăzut de Legea cu privire la asigurarea cu pensii de stat în Republica Moldova. În aceleași condiții se efectuează și recalcularea pensiei stabilite în mărime minimă, atunci cînd pensionarul nu are un alt câștig.

(2) În cazul creșterii continue a câștigului pensionarului, se poate efectua, la cerere, o nouă recalculare a pensiei. Fiecare recalculare ulterioară a pensiei se efectuează cel puțin peste doi ani de muncă de la recalcularea precedentă.

Articolul 46. Calcularea pensiei pentru familiile pensionarilor

(1) Pensia în cazul pierderii întreținătorului pentru familiile pensionarilor din rîndurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne se calculează din același câștig (soldă) din care s-a calculat pensia pentru întreținător.

(2) Pensia în cazul pierderii întreținătorului pentru familiile pensionarilor din rîndurile militarilor în termen, care beneficiază de dreptul la recalcularea pensiei în condițiile art. 45, se calculează din câștigul din care s-a efectuat sau a putut fi efectuată recalcularea.

Articolul 47. Majorarea mărimilor minime ale pensiilor și ale mărimilor maxime ale soldei (câștigului)

(1) Mărimile minime ale pensiilor stabilite pentru militari care au satisfăcut serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și pentru familiile lor, suplimentele la aceste pensii stabilite din salariu minim, precum și mărimile maxime ale soldei și compensației bănești în schimbul rației alimentare, de care se ține cont la calcularea pensiilor pentru militari persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și pentru familiile lor, se majorează odată cu sporirea salariului minim.

(2) Pensiile stabilite militarilor în termen și familiilor acestora se recalculează în condițiile Legii cu privire la asigurarea cu pensii de stat în Republica Moldova.

Capitolul VI

STABILIREA PENSIILOR

Articolul 48. Solicitarea pensiei

Militarii în termen și membrii familiilor lor depun cerere de stabilire a pensiei la direcțiile raionale (orășenești) pentru muncă și protecție socială sau în alt organ competent de la locul de trai, iar militarii care au satisfăcut serviciu prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și membrii familiilor acestora - în organele de pensionare ale Ministerului Apărării, Ministerului

Securității Naționale și Ministerului Afacerilor Interne.

Articolul 49. Organele de stabilire a pensiilor.

Termenele de examinare a actelor pentru stabilirea pensiilor

(1) Pensiile pentru militarii în termen și pentru familiile lor se stabilesc de comisiile pentru stabilirea pensiilor (art.65 al Legii cu privire la asigurarea cu pensii de stat în Republica Moldova), iar pentru militarii care au satisfăcut serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și pentru familiile lor de către organele de pensionare ale Ministerului Apărării, Ministerului Securității Naționale și Ministerului Afacerilor Interne, ținându-se cont de art. 10 alin (1).

(2) Actele pentru stabilirea pensiilor sînt examinate de către organele de stabilire a pensiilor într-un termen de 10 zile din ziua depunerii lor.

Articolul 50. Termenele de stabilire a pensiilor

(1) Pensiile se stabilesc:

a) pentru militarii în termen - de la data ieșirii din spital, dar nu mai devreme de la data eliberării din serviciu, dacă stabilirea invalidității de către consiliul de expertiză medicală a vitalității și solicitarea pensiei s-au produs cel tîrziu peste trei luni, respectiv, de la data ieșirii din spital sau eliberării din serviciu, iar pentru familiile militarilor în termen și ale pensionarilor din rîndurile acestor militari - de la data decesului întreținătorului sau a apariției dreptului la pensie, dar cel mult cu 12 luni înainte de solicitarea pensiei. Pentru părinții și soția (soțul) militarilor și pensionarilor indicați care au obținut dreptul la pensie în legătură cu pierderea sursei de existență - de la data solicitării pensiei;

b) pentru militarii care au satisfăcut serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne - de la data eliberării din serviciu, dar nu mai devreme de ultima zi în care au fost asigurați cu soldă, iar pentru familiile acestor militari, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și ale pensionarilor din rîndurile lor - de la data decesului întreținătorului, dar nu mai înainte de data, următoare celei în care acestuia i s-a plătit solda sau pensia, cu excepția următoarelor cazuri în care pensia se poate stabili mai tîrziu:

- pentru militarii enumerați, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, atestați drept invalizi după expirarea a trei luni de la data eliberării din serviciu sau în urma unui accident, sau a unei afecțiuni survenite după eliberarea din serviciu - de la data stabilirii invalidității;

- pentru membrii de familie ai militarilor enumerați, ai persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ai pensionarilor din rîndurile acestora, care au obținut dreptul la pensie după decesul întreținătorului - de la data apariției dreptului la pensie, iar pentru părinții sau soția (soțul) care au obținut dreptul la pensie în legătură cu pierderea sursei de existență - de la data solicitării pensiei.

(2) În cazul adresării tardive, pensia pentru perioada precedentă se stabilește de la data apariției dreptului la pensie, dar cel mult cu 12 luni înainte de solicitarea pensiei.

Articolul 51. Termenele de recalculare a pensiilor

(1) În cazul apariției unor circumstanțe care implică modificarea mărimilor pensiilor stabilite pentru militarii în termen și familiile acestora, recalcularea pensiilor se efectuează în termenele stabilite de Legea cu privire la asigurarea cu pensii de stat în Republica Moldova.

(2) Recalcularea pensiilor pentru militarii care au satisfăcut serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și pentru familiile acestora se efectuează de la

data de 1 a lunii următoare celei în care au survenit circumstanțele ce cauzează modificarea mărimii pensiei. Totodată, dacă pensionarul beneficiază de dreptul la majorarea pensiei, diferența de pensie se poate plăti doar pentru 12 luni trecute.

Capitolul VII

PLATA PENSIILOR

Articolul 52. Organele care efectuează plata pensiilor

(1) Plata pensiilor pensionarilor din rîndurile militarilor în termen și familiilor acestora le efectuează organele de muncă și protecție socială la locul de trai permanent al pensionarului.

(2) Pensiile pensionarilor din rîndurile militarilor care au satisfăcut serviciu prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și ale familiilor acestora sînt plătite de către instituțiile Băncii de Economii a Moldovei la locul de trai permanent al pensionarului pe baza actelor respective întocmite de către organele de pensionare ale Ministerului Apărării, Ministerului Securității Naționale și Ministerului Afacerilor Interne.

Articolul 53. Plata pensiei în caz de cîștig sau de alt venit

Pensiile se achită integral, indiferent dacă pensionarii au sau nu cîștig sau un alt venit.

Articolul 54. Plata pensiilor pentru perioada precedentă

Suma pensiei calculată pentru pensionarii din rîndurile militarilor persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și pentru familiile acestora și nesolicitată la timp se plătește pentru perioada precedentă, însă cel mult pentru 3 ani premergători datei solicitării pensiei. Sumele pensiei neprimite la timp din vina organelor care au stabilit sau care plătesc pensia se plătesc pentru perioada precedentă fără limite în timp.

Articolul 55. Plata pensiilor pensionarilor care trăiesc
la aziluri

(1) Pensionarilor fără familie din rîndurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care trăiesc în aziluri li se plătește diferența dintre pensie și costul întreținerii, dar nu mai puțin de 25 procente din pensia stabilită și nu mai puțin de 20 procente din pensia minimă pentru limită de vîrstă pe lună. Dacă pensionarul care trăiește în azil întreține membri de familie inapți pentru muncă din categoria persoanelor asigurate cu pensie în cazul pierderii întreținătorului, pensia se plătește în felul următor: 25 procente din pensia stabilită, dar nu mai puțin de 20 procente din pensia minimă pentru limită de vîrstă, se plătesc pensionarului, iar cealaltă parte, însă nu mai mult de 50 procente din mărimea stabilită, acestor membri.

(2) Pensionarilor membri ai familiei militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne li se plătesc, în perioada domicilierei în azil, 10 procente din pensia stabilită, dar nu mai puțin de 20 procente din pensia minimă pentru limită de vîrstă pe lună. Dacă mărimea pensiei depășește costul întreținerii în azil, se plătește diferența dintre pensie și costul întreținerii, dar nu mai puțin de 10 procente din pensie și nu mai puțin de 20 procente din pensia minimă pentru limită de vîrstă pe lună.

Articolul 56. Plata pensiilor în perioada de tratament
staționar

Pensia se plătește integral pentru întreaga perioadă de tratament staționar (în spital, clinică, în alte instituții medicale) și de aflare în leprozerie.

Articolul 57. Suspendarea plății pensiei în perioada
privațiunii de libertate

În cazul privațiunii de libertate a pensionarilor din rîndurile militarilor, a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și a membrilor familiilor acestora plata pensiei se suspendă pe durata privațiunii de libertate.

Articolul 58. Reținerile din pensii

(1) Reținerile din pensiile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, familiilor acestora se efectuează în condițiile Legii cu privire la asigurarea cu pensii de stat în Republica Moldova.

(2) Suma pensiei plătite în plus pensionarilor din rîndurile militarilor care au satisfăcut serviciu prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiei lor, ca urmare a abuzului pensionarilor, se rețin în temeiul hotărîrii organelor de pensionare ale Ministerului Apărării, Ministerului Securității Naționale și Ministerului Afacerilor Interne.

Articolul 59. Plata pensiilor și indemnizațiilor în caz
de deces

(1) Suma pensiei ce se cuvine pensionarului din rîndurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și membrilor familiilor acestora, neîncasată din cauza încetării din viață a pensionarului, nu constituie o moștenire, ci se plătește membrilor familiei din categoria persoanelor asigurate cu pensie în cazul pierderii întreținătorului.

(2) Părinții, soția (soțul), membrii familiei care au coabitat cu pensionarul pînă în ziua decesului acestuia au dreptul să primească suma neîncasată a pensiei lui, chiar dacă nu fac parte din categoria persoanelor asigurate cu pensie în cazul pierderii întreținătorului.

(3) La solicitarea unor membri de familie, suma neîncasată a pensiei se împarte egal între ei.

(4) În cazul încetării din viață a pensionarului, familiei i se plătește o indemnizație de înmormîntare egală cu suma a două pensii. Dacă pensionarul a fost înmormîntat de persoane străine, acestora li se plătește o indemnizație care nu depășește cheltuielile de înmormîntare, în limitele stabilite (două pensii).

(5) Sumele indicate se plătesc dacă cererea a fost depusă cel tîrziu la 6 luni de la data decesului.

Articolul 60. Plata pensiei la plecare în străinătate

(1) Nu se stabilesc pensii militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și nici familiilor acestora care au plecat în străinătate pentru domiciliere permanentă.

(2) Pensiile stabilite persoanelor indicate la alin. (1) înainte de a pleca în străinătate pentru domiciliere permanentă li se plătesc în modul stabilit de Legea cu privire la asigurarea cu pensii de stat în Republica Moldova.

Capitolul VIII

PROCEDURA RECALCULĂRII PENSIILOR

Articolul 61. Recalcularea pensiilor stabilite anterior

(1) Recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea

se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi.

(2) Pensiile stabilite militarilor care au satisfăcut serviciu prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora, urmează să fie recalulate de la data de la 1 a lunii în care a fost modificată solda sau compensația bănească în schimbul rației alimentare stabilite categoriilor respective de militari care satisfac serviciu prin contract, persoanelor din corpul de comandă și trupele organelor afacerilor interne.

Articolul 62. Câștigul de care se ține cont la recalcularea pensiilor

Recalcularea pensiilor stabilite militarilor în termen și familiilor acestora pînă la punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează, la alegerea pensionarului, din câștigul mediu lunar pentru ultimii 5 ani înainte de punerea în aplicare a prezentei legi sau pentru 15 ani de lucru înainte de stabilirea pensiei, sau din câștigul din care a fost calculată pensia anterior.

Articolul 63. Majorarea pensiilor în legătură cu modificarea indicelui costului vieții

În conformitate cu modificarea indicelui costului vieții și sporirea salariului minim, pensiile stabilite militarilor, persoanelor din corpul de comandă, din trupele organelor afacerilor interne și familiilor lor se majorează în modul stabilit de Guvern.

**PREȘEDINTELE
REPUBLICII MOLDOVA**

MIRCEA SNEGUR

**or. Chișinău, 23 iunie 1993
Nr.1544-XII.**